

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์" มีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์ ในด้านต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์ วิธีสอน การจัดกิจกรรม สื่อการสอน การวัดและประเมินผล ทั้งนี้เพื่อจะได้รับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

การศึกษาค้นคว้าข้อมูล

1. ศึกษาค้นคว้าหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. ศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีวิจัย และการสร้างเครื่องมือ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด เป็นแบบสอบถามที่ตามความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์ สำหรับครู 1 ชุด และนักเรียน 1 ชุด โดยแบบสอบถามของครูและนักเรียนจะแตกต่างกันเฉพาะตอนที่ 1 ซึ่งถามเกี่ยวกับสถานภาพ และตอนที่ 3 ซึ่งถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์ นอกนั้นใช้คำถามอย่างเดียวกัน

ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้คำถามแบบเลือกตอบ (Check-list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์ ใช้คำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดน้ำหนักของคำตอบเป็นคะแนน 4 ระดับ คือ

มากที่สุด	มีค่า	4	คะแนน
มาก	มีค่า	3	คะแนน
น้อย	มีค่า	2	คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่า	1	คะแนน

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์ ใช้คำถามแบบเปิดโอกาสให้ตอบโดยเสรี (Open-ended Question)

2. แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบแก้ไข แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูที่สอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 20 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

ตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยได้สุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 15 แห่ง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างประชากรนี้ประกอบไป

ด้วยครูผู้สอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4 และมัธยมศึกษาปีที่ 5) โรงเรียนละ 4 คน รวมเป็น 60 คน และนักเรียนซึ่งเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4 และมัธยมศึกษาปีที่ 5) โรงเรียนละ 20 คน รวมเป็น 300 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้นประมาณ 360 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนต่าง ๆ และส่งแบบสอบถามไปตามโรงเรียนดังกล่าวตามที่กำหนดไว้โดยผู้วิจัยไปส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง เริ่มส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 27 ธันวาคม 2526 และเก็บแบบสอบถามเสร็จสิ้นวันที่ 12 มกราคม 2527 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปให้ครู 60 ชุด ได้รับคืน 59 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.33 แบบสอบถามที่ส่งให้นักเรียน 300 ชุด ได้รับคืนมา 295 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.33 ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ จำนวน 348 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.67

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ วิเคราะห์ข้อมูลหาการร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางและบรรยาย โดยใช้สูตร

$$\text{การร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบ}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 นำมาแจกแจงความถี่หาค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{x}) โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

$$\bar{x} = \text{ค่ามัธยฐานเลขคณิต}$$

$$\sum fx = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง}$$

แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์ไว้ดังนี้

3.56 - 4.00	ความหมาย	มากที่สุด
2.56 - 3.55	ความหมาย	มาก
1.56 - 2.55	ความหมาย	น้อย
1.00 - 1.55	ความหมาย	น้อยที่สุด

3. นำค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อมาวัดการกระจายของคะแนนจากแนวโน้
เข้าสู่ส่วนกลาง โดยการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของ
แต่ละขอ โดยใช้สูตร (ประกอบ กรรณสูตร 2525 : 81)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนดิบทั้งหมด
 N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

แลวนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและความเรียง

4. ข้อมูลจากแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended) รวบรวม
เสนอในรูปแบบของความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย